

MAGYAR LAPOK

XI. évfolyam, 6 (2870) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad

Népeink között a baráti kapcsolatok oly régiek, mint történelmünk maga

Bárdossy miniszterelnök beszéde a Ribbentrop külügyminiszter tiszteletére rendezett fogadóestén

MTI: A német birodalmi külügyminiszter esütörtök délelőtt látogatást tett Bárdossy László miniszterelnöknel. Ribbentrop külügyminiszter és Bárdossy László miniszterelnök és külügyminiszter szívélyes megbeszélést folytatott.

A MTI jelenti: *Bárczy* István miniszterelnökségi államtitkár Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter kísérete tiszteletére a Duna-pal-

óban villásreggelit adott.

A MTI jelenti. A Kormányzó Ur Ófömmeltósága esütörtök délután háromnegyed egy órakor kihallgatáson fogadta Ribbentrop Joachim német birodalmi külügyminisztert, akinek ezalkalommal fényképét nyújtotta át. A kihallgatás után a Kormányzó úr és a Fömmeltóság asszony a német birodalmi külügyminisztert villásreggelin látták vendégül.

hatalmához és nagyságához vezető eszközöket és módokat. Köszöntöm nagyméltóságod személyében az igazságos döntőbíró, aki a bécsi határozatokkal a magyarságot jövátételhez segítette, amiért nagyméltóságodnak örökké hálával tartozunk.

— Különösen nagyra értékelem, éppen most szakított időt erre a látogatásra, amikor a német nép történelmének legnagyobb és leghősibb harcát vívja, azt a harcot, amelyet a német nép, szilárd belső egységét megteremtve, azért a helyért folytat, amely ősi kulturája, erős és alkotó gazdasági élete, igazságos szociális rendje és mindent felülmuló katonai ereje alapján teljes joggal megilleti és amely az európai fejlődés alakulásában részére mindig döntő szerepet biztosított. A német népek az európai közösség fejlődése történetében elfoglalt állása távoli századokon alapozódott meg. Értékelt és erősít mindig értékelték azokban a körökben, melyekben a kontinens közösségi gondolata előtérbe lépett. Ezért népeink között a baráti kapcsolatok nem napjainkban keletkeztek, hanem csaknem olyan régiek, mint történelmünk maga.

Ünnepélyes fogadás az országház kupolacsarnokában

A MTI jelenti: Ribbentrop birodalmi külügyminiszter tiszteletére gr. Széchenyi Bertalan, a felsőház elnöke és Tasnády-Nagy András, a képviselőház elnöke esütörtökön délután az országház kupolacsarnokában fogadást rendezett. A kupolacsarnokban találkozókat adott az egész hivatalos Magyarország. Háromnegyed hat órakor jelent meg a kupolacsarnokban a német külügyminiszter a magyar miniszterelnök társaságában. Amikor Ribbentrop német külügyminiszter bevonult a kupolacsarnokba, az egybegyűlt vendégsereg lelkes éljenzesséi és szünni nem akaró tapsal fogadta. A német birodalmi külügyminiszter először a királyi hercegeket üdvözölte és hosszasan elbeszélgetett József királyi herceggel, majd a kormány tagjait üdvözölte. Bárdossy miniszterelnök ezután bemutatta a pártok vezetőit, több felsőházi és képviselőházi tagot. Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter hosszasan időzött a meghívott magyar előkelőségek körében. Ezután a felsőház társalgójába vezették a vendéget, ahol közepen egy nagy asztal állt. Itt foglalt helyet a felsőház elnöke és a magyar miniszterelnök közt Ribbentrop német külügyminiszter. Szembe vele Tasnády-Nagy András, a képviselőház elnöke, a királyi hercegek, a miniszterek, a honvéd vezérkar főnöke, a berlini magyar követ, a budapesti német követ és a német külügyminiszter kíséretének követi rangban lévő tagjai. A fehér asztal mellett hosszabb eszmecsere indult. Már hét óra is elmúlt, amikor asztalt bontottak és a német külügyminiszter Bárdossy László miniszterelnök, külügyminiszter társaságában elhagyta a magyar országgyűlés házat.

A MTI jelenti: A Ribbentrop birodalmi külügyminiszter tiszteletére rendezett miniszterelnöki fogadóestélyen

Bárdossy miniszterelnök a következő pohárköszöntőt mondotta:

Birodalmi külügyminiszter úr!

Öszinte szívvel és igaz örömmel köszöntöm nagyméltóságodat, kit első ízben üdvözölhetünk Magyarország földjén. Köszönöm a nagy német birodalom vezérének és kancellárjának kiváló munkatársát, aki bölcs előre látással és megfontolással, a birodalom külpolitikájának irányításában mindig megtalálta Németország mai

A független államok baráti és békés együttműködésében fog megvalósulni az új Európa

— Szent István király, nagy államalapítónk véglegesen eldöntötte sorsunkat a keleti Bizánc és Róma nyugati kereszténység, kelet minduntalan megújuló erőszakos előretörése és a nyugaton letelepült németiség megállapodott életformái között. Ő volt az, aki közel ezer évvel ezelőtt a magyarság tekintetét kelet felől véglegesen nyugat felé irányította. Nem a véletlen műve, hanem a nagy király utódainak helyes: megvont következetes politikája, hogy a nyugatot védve kelet ellen harcoltunk. Ugyanez a gondolat, ugyanez a cél vezet most is, amikor a német néppel együtt fegyvert ragadtunk, hogy az 1914—18-as világháború régi báltársáival ismét váll-váll mellett harcoljunk a világot feldúló bolsevizmus ellen és Európa igazságos újjárendezéseért. A magyarság a közép-európai térségében a ráháruló történelmi hivatásának mindig tudatában volt. Ennek szolgálatában vállalt olyan kötelességeket, amelyeknek önfeláldozó

végrehajtásában véres áldozatokat hozott. Közép-európa békejének, nyugalmanak és rendjének biztosítására. A magyarságot népi és nemzeti függetlensége tette képessé erre a szerepre. Ez a szellem és ez az érzés irányítja ma is a magyarság sorsát és hagyományos szerepét az európai népek sorsközösségében továbbra is fenntartja. Teljesen tudatában vagyunk kötelességünknek, amelynek felépítését egy új, igazságos Európa elvárja tőlünk. A nagy német birodalom vezérének és kancellárjának hozzám intézett feljethetetlen szavai szerint a független államok baráti és békés együttműködésében fog megvalósulni az új Európa. Különös öröm számomra, hogy nagyméltóságod személyében a magyar fővárosban azt az államférfiut üdvözölhetjük szívünk egész melegével, aki az európai rend és szolidaritás gondolatának és megvalósításának egyik legkiválóbb előharcosa.

Tudósításunk folytatása a 2-ik oldalon

Huszonkét esztendő

Irta: Dr. Paál Árpád

II.

Előbbi cikkünkben említettünk egy pár szempontot, melyből kiindulva méltatni szeretnők Mikó Imréné az erdélyi magyarság 1918—1940. év közötti élettörténetéről írott új könyvét. Kifejtettük, hogy az adatok hiányossága, illetve azok egyenes beleérzésű értékelése és csoportosítása miatt ma még tárgyilagos történetírás erről a közelmúltól nem lehet. Viszont minden adat, mely e közelmúltból való, — ha még olyan öngigazolásképe, vagy mártír-szemléletű is, — alkalmas lehet arra, hogy történelmi értékűvé minősüljön. Csak éppen olyan tanulság, vagy tartalom legyen benne, mely ha vergődések között termelődött is ki, de valami erkölcsi értéket, vagy egyéb életbeli többletet jelent népünk számára.

Ezen szempontból nézve Mikó Imre könyve komoly történetírói kísérlet, hogy az erdélyi magyarság huszonkétféves közelmúltjában észrevétesse a fejlődési folyamatot. Az általa felsorolt és egymásutánba hozott jelenségek felkúntetik, hogy az erdélyi magyarság a maga leszakadása után az első ösztönszerű kapkodásokból hogyan igyekezett részint önálló népi életbe tömörülni, részint nagyobb nemzetközi kapcsolatokba fogózni a maga megtartásáért. Aztán ezt a már-már gerincebe erősödő folyamatot hogyan oldalozták, keresztelték, vagy szakították ketté román hatalmi oldalról is, de belső kishitűségek okából is. Ez utóbbi gyöngeségek hogyan hatottak bizonyos alkalmazkodási irány kifejlődésére, de annak is mennyi volt az eredménytelensége. Hogyan állott elő ebből egyrészt az önmagunkba zártkötöttség, másrészt a még nagyobb megalkuvások kényszere, s ennek az immár tragikumba növvő meghasonlásnak hogyan jött a megváltása az 1940. augusztusban érkezt felsezabadulással. Ez a folyamat szemléletően megjelenik a könyvben.

Másrészt a könyvből az is kivehető, hogy a magyarság ahogyan a maga nemzetársadalmi területét kiköpezte, atekintetben kezdet óta voltak ellentétek, teljesítetlenségek és ebből folyólag kiegészítésekre, belső tartalmasodásra törekvések. Ezekre aztán a magyar egyházak hatottak olyan ki egyenlítően, hogy ami hiányzott a politikai szervezkedésben, azt az egyházaknak falukig elnyúló, odáig elmélyülő önkormányzati szervezeti pótolták ki népi erővel. Később, — de ez már a legújabb fejlődések fordulatába tartozik, — a kiszáradt formaszzerű megszervezkedés is tartalmasabbá tette a magyarság társadalmi összegeződését, s az önfenntartó munkában való tudatosságát és magaképzésére irányuló önszorgítását. Arról is a Mikó könyve eléggé kiemelendő közlészet hoz, hogy a nemzedékvaltozás hogyan kezdte éreztetni a maga

Kuala Lumpur-on túl folytatják előnyomulásukat a japánok

A brit csapatok rendületlenül menekülnek. — Tizenöt külügyminiszter vesz részt az amerikai államok riói értekezletén

Óriási árzuhanás a newyorki tőzsdén a keletázsiai események nyomán

Berlinből jelentik (NTI): A berlini lapok a Fülöp-szigeteken és a Maláj-földön elért japán sikerekről szóló beszámolóikban térképábrázolásokkal foglalkoznak az angolszász haderők főhadiszállásának Soerabajába történő áthelyezésével. Megállapítják, hogy Rooseveltnek le kellett mondania az Egyesült Államok első csendestengeri támadó vonaláról és arra kényszerült, hogy az úgynevezett második támadóvonalra húzódjék vissza. Az Egyesült Államokat ezzel védekezésre kényszerítették. Az úgynevezett második vonal irányát ismeretve álta-

ában kiemelik, hogy az Egyesült Államok ezt a vonalat azelőtt esetleges vonalnak tekintette arra az elképzelhetetlen esetre, ha az első vonal elveszne, vagy pedig használhatatlanná válna. (MTI.)

Sanghaiból jelentik (NTI): A brit hajóhad megmaradt része ismeretlen céllal kifutott Szingaporeból, hogy Hart északamerikai tengernagy főparancsnoksága alá helyezze magát. Ugyanezen jelentés szerint az amerikai tengerészeti erők útban vannak Soerabajára felé. (MTI.)

kereskedelmi tevékenységének megszüntetése. (MTI.)

Rio de Janeiroból jelentik (NTI): A küldöttségek kijelölése után most már bizonyos, hogy a rio de janeiroi értekezleten 15 külügyminiszter vesz részt, míg 6 további állam külügyminisztere képviselőt küld maga helyett. (MTI.)

Amszterdamból jelentik (NTI): Mint a brit hírszolgálat jelenti, Eden angol külügyminiszter csütörtökön

az alsóházban kijelentette, hogy Molotovval és Stalinnal folytatott moszkvai megbeszélései széles körre terjedtek ki. Moszkvai tartózkodása alatt Stalinnal megbeszélte azt, amit az Egyesült Államokban Churchill. A keletázsiai helyzetről kijelentette, hogy Szingaporet nem hanyagolták el és nem is feledkeztek meg róla. A Maláj-félszigeten állomásozó angol csapatokat 1939 óta több ízben megerősítették. Erre vonatkozó elhatározásukat még az ellenségeskedések kitörése előtt hozták.

A Szovjet vezetői nem adhattak arról biztosítékot, hogy a jövőben nem éri őket újabb csapás. Megbeszéltek Moszkvában a békefeltételeket is, valamint a világ megszervezését a háború után.

Ebből a szempontból ezeket a megbeszéléseket a jövőre nézve rendkívül fontosaknak tartja. A most lefolyt események mindkét nemzetet közelebb hozták egymáshoz. Az államférfiak feladata, hogy biztosítsák azt a fejlődést, amely előnyös lesz mindkét ország lakossága számára. MTI.

La Guardiát elmozdították a polgári védelem éléről

Stockholmból jelentik (Stefani): A newyorki tőzsdén nagy árzuhanás volt csütörtökön. Különösen a cellulóz-, kaucsuk- és a kémiai ipari részvények valamint a vasúti társaságok papírjai estek. Roosevelt legutóbbi kijelentései okozták ezt az áresést, mert az új háborús költségvetésről és a keletázsiai helyzetről elhangzott nyilatkozata nem tetszett illetékes köröknek. (MTI.)

A Mai Nap írja: Washingtoni jelentés szerint La Guardia newyorki főpolgármestert elmozdították az Egyesült Államok polgári védelmének éléről. A polgári védelmi terv végrehajtásával a hadügyminiszteriumot biz-

ták meg. Ezzel egy időben a képviselőház számílljó dollárt szavazott meg erre a célra.

Londonban hivatalos közölték, hogy Málta parancsnokát, Schobell tábornokot elmozdították állásából.

Londonból érkezett jelentés arról számol be, hogy az angol csapatok minden kísérlete sikertelen maradt Rommel német tábornok páncélosainak bekerítésére. Több londoni katonai szakember beismeri, hogy Rommel ügyesen felhasználta az utóbbi napokat. Időt nyert, mialatt valószínűleg erősítéseket kapott Tripoliszból.

Johore állam határán túl vonulnak már visszafelé az angolok

Tokióból jelentik (OFI): A Domei-földön a maláj harctérről érkezett távirata jelenti, hogy a japánok január 8-án helyi idő szerint 17 óra 30 perckor elfoglaltak egy várost, amelynek nevét hivatalosan nem közölték, de a távirat hangoztatja, hogy az elfoglalt város Selangor állam fővárosa, vagyis Kuala Lumpur. A táviratból az is kitűnik, hogy az ellenség rendületlenül vonul vissza. (MTI.)

Sanghaiból jelentik (Stefani): A Maláj-félszigeten a japán csapatok hatalmas gépesített egységek és légikötelékek támogatásával folytatják előnyomulásukat Kuala Lumpur-on túl, anélkül, hogy az angolok ellenállásaiba ütköznenek. Az angolok visszavonulásukban már túl jutottak Johore állam határán, de még nem sikerült berendezniük újabb védelmi vonalukat. (MTI.)

Rómából jelentik (MTI): A Messagero Sanghaiból jelenti, hogy az ottani lapok közlik Van Moc holland-indiai kormányzó kijelentéseit, amelyek Ausztráliából való visszatérésekor újságírók előtt tett. A kormányzó szerint Holland-Indiában csökken az a remény, hogy Wavel tábornoknak sikerül megmentenie a távolkeleti helyzetet. Komolyan számítanak Szingapore teljes elszigetelésére és arra, hogy az angol erők elveszti minden jelentőségét Holland-India védelmének szempontjából. A holland-indiai szigeteken nincsenek abban a helyzetben, hogy meg tudják magukat védeni. Előkészületeket tettek mindazon berendezések szétrombolására, amelyeknek katonai szempontból jelentőségük van. (MTI.)

Az argentin kormány felkészült a riói értekezletre

Buenos Airesből jelentik (NTI): Csütörtökön Castillo alelnök vezetésével ülésezett a rio de janeiroi értekezlet előtt utoljára a minisztertanács. Az alelnök a minisztertanács után derűlátóan ítélte meg a helyzetet. MTI.

Buenos Airesből jelentik (OFI): A minisztertanács megadta az utolsó utasításokat a rio de janeiroi értekezletre utazó bizottságnak. Hivatalos körök teljes hallgatásba burkolóznak. A helyettes miniszterelnök a mi-

nisztertanács után az újságíróknak csak azt mondta, hogy derűlátással tekint a rio de janeiroi értekezletre. A külügyminiszter az argentin főkküldöttek kíséretében hétfőn reggel utazik Rio de Janeiroba. (MTI.)

Rio de Janeiroból jelentik (NTI): Mexikói jelentés szerint életbelépett az a törvény, amely az Egyesült Államok haderejének megengedi a mexikói tengerész használatát. (MTI.)

Miről tárgyal a riói értekezlet?

Buenos Airesből jelentik (Stefani): A rio de janeiroi értekezleten ezeket a kérdéseket tárgyalják:

1. Az amerikai köztársaságok felségjogának és területi épségének megvédésére alkalmas intézkedések, a köztársaságok békéjét veszélyeztető idegen elemek ellen teendő intézkedések, a nemkívánatos idegenekre vonatkozó tárgyalások kikészítése, a világrend helyreállítására alkalmas lépések ta-

nálmányozása.

2. Az amerikai köztársaságok közötti gazdasági érdekközösség megszilárdítása, a kivitel ellenőrzése és a hadianyaggyártás kérdése, a hadianyaggyártáshoz szükséges nyersanyagellátás kérdése, a legfontosabb kivitel biztosítása, a köztársaságok belső társadalmi helyzetének megszilárdítása és a szükséges tengeri közlekedés fenntartása, a köztársaságokat veszélyeztető idegenek közigazgatási és

Ribbentrop külügyminiszter tisztelgése a világháború magyar és német hősi halottai előtt

A Magyar Országos Tudósító jelenti: Joachim von Ribbentrop, a Budapesten időző német birodalmi külügyminiszter pénteken délelőtt 11 órakor megjelent a Hősök terén, hogy tisztelgjen az 1914—18-as világháborúban a német bajtársak oldalán hősi halált halt magyar katonák előtt. Pontosan 11 órakor elhangzott a német himnusz. Hort-Wassel dal és a magyar himnusz. Ribbentrop ellépett a kivezenyelt díszszázad arcele előtt. fogadta a megjelent előkelőségek és a küldöttségek vezetőinek tisztelgését. majd hatalmas babérkoszorút helyezt a Hősök emlékművére. Az emlékmű előtt kétoldalt díszruhás alabárdos testőrök állottak. A birodalmi külügyminiszter néhány percig felémelt kézzel tisztelgett az örök magyar katonát szimbolizáló ismeretlen katoná hamvai előtt, majd barátságosan elbeszélgett a megjelent előkelőségekkel. Azután gépkocsiba szállt és a német katonák sírjához hajtott a rákoskeresztúri temetőbe. Az ott megjelent hatalmas közönség szünni nem akaró éljenzése közben fogadta a díszszázad parancsnokának jelentését. Itt is felhangzott a német himnusz. A Hort-Wassel dal és a magyar himnusz, majd két német ka-

tona két méter átmérőjű hatalmas lögyfakoszorút tett le az emlékműre a miniszter kegyelete jeléül. A koszorú szalagján csak ennyi állott: „A német külügyminiszter.” A kegyeletes aktus alatt a katonazenekar az „Ich hatte einen Kammeraden” című német katonadalt játszott. A külügyminiszter felemelt karral tisztelgett az emlékmű előtt, majd beírta nevét a temető emlékkönyvébe.

A NÉMET-MAGYAR BARÁTSÁG MÉLTATÁSA A BERLINI SAJTÓBAN

Berlinből jelentik (MTI): Fejtűnően, első oldalon, szözszerint közlik a német lapok Bárdossy miniszterelnök és Ribbentrop német külügyminiszter pohárköszöntőjét. Részletesen beszámolnak a budapesti látogatás eseményeiről. Gimfelirataikban a mindig bevált régi német-magyar barátság újabb bizonyítékaként méltatják Ribbentrop budapesti látogatását. Idéznek ezenkívül a magyar lapok cikkeiből és kiemelik a hagyományos magyar-német barátságot valamint a két nép bajtársi összefogását az 1914—18. évi világháborúban s a bolsevizmussal és Európa ellenségeivel való mostani leszámolásban.

Nagyváradon megdöbbentően emelkedett a halálozások száma

Ülést tartott a közigazgatási bizottság. Decemberben 537.466 pengő folyt be közadókból

Nagyvárad. Saját tud. Nagyvárad város közigazgatási bizottsága csütörtökön gyűlést tartott dr. Soós István polgármester elnöklésével. A polgármester köszöntötte a bizottságot és közvetlen szavakkal üdvözölte dr. Nagy Dezső pénzügyigazgatót és dr. Heinrich Béla tiszti főorvost előléptetésük alkalmából.

Ezután bejelentette a polgármester,

hogy a bizottság öt tagjának mandátuma 1941. december 31-én lejárt *Sorshúzás útján Brösztel Lajos, Hermann Lajos, Horváth Árpád, Kortmáros László és Pintér István mandátuma szűnt meg, a bizottság azonban újabb két évre ismét tagokul választotta őket.*

Az albizottságokba is ugyanazokat választották meg.

kezelték, 537 receptet írtak fel részükre. Másik igen szomorú adat: 2169 nemi beteget kezeltek az orvosok.

Megdöbbentő statisztikai adatok

A főorvos jelentéséhez dr. Soós István polgármester szólott hozzá.

— Az egyik statisztikai kimutatás szerint — mondotta —

a magyar törvényhatósági városok közül Nagyváradon a legnagyobb a halálozási szám. Megdöbbentő és érthetetlen ez az

A védőnők 753 látogatást tettek, a Zöldkeresztes ingyenekor-akcióban 1631, az ingyentej-akcióban pedig 730 gyermek részesült.

A város egészségügyi állapotát nagyban befolyásolja az élelmezés.

A zsír, kenyér, főleg a burgonya hiánya — az utóbbi eltűnt a piacról — okoz nagy gondot.

Kéri a polgármestert, hasson oda, hogy megfelelő mennyiségű burgonya álljon rendelkezésre.

A polgármesteri jelentés

A polgármesteri jelentés beszámoló a december havi és az elmúlt évi adózásról.

December hónapban az adópénztárba az együttesen kezelt közadókból 537.466 pengő folyt be, ebből városi részesedés 161.239 pengő. Erdélyi adóba befolyt 31.214 pengő, részesedés 4444 pengő, kereseti adóból pedig 24.217 pengő.

Az elmúlt év folyamán borfogyasztási adóból 105.361 P folyt be, 5361 P-vel több az előirányzatnál; szeszfogyasztási adóból 38.538 P, sörfogyasztási adóból 25.007 P, 14.007 P-vel több az előirányzatnál; hús-fogyasztási adóból 173.444 P, az előirányzatnál 6555 P-vel kevesebb, szikvíz- és ásványvízadóból 13.662 P, 1662 P-vel több az előirányzatnál. Italmérisi illetékekből 53.412 P, 6587 P-vel kevesebb az előirányzatnál. Ennek oka az, hogy több italmérés en-

gedélyét megszüntette a pénzügyigazgatóság. Vigalmi adó címén 109.827 P folyt be, 9827 P-vel több az előirányzatnál.

Nem remélt ajándékot kapott a város.

Értékvámból ugyanis 127.720 P folyt be a pénztárba, holott erre előirányzat nem volt.

Ez egyébként január 1-ével megszűnt. Helypénzdíj címén 266.511 P folyt be, 46.511 P-vel több az előirányzatnál, vágóhídi díj címén 78.864 P, az előirányzatnál 69.135 P-vel kevesebb, mészárosok kártalanítása címén 34.338 P-vel több az előirányzatnál, rendkívüli vágásdíj címén 7541 P, 2141 P-vel több az előirányzatnál. Végeredményben az értékvámból befolyt összeget figyelmen kívül hagyva a bevétel 110.950 P-vel több az előirányzatnál.

25 dekára emelték a kenyéradagot

Ezután kijelentette a polgármester, hogy egyes élelmickekben hiány van, ez azonban általános. A főispán Budapesten tartózkodik és mindent elkövet, hogy a burgonyakérdés megoldódjon.

A kenyéradagot sikerült felemelni 25 dekára, a testmunkát végzők pedig 60 deka kenyeret kapnak.

Reméli, hogy a jegy bevezetésével

adat, hiszen a város fekvése, levegője, vize jó.

Mivel lehet indokolni, hogy Nagyváradon legnagyobb a halálozási szám? Felhívjuk a főorvos urat figyelmét erre és kérjük, hogy a tisztiorvosokkal hassanak oda, hogy ez mielőbb kedvezőbbre forduljon.

mindenki hozzájut a kenyérhez.

Ha azt látja, hogy a tolongás nem szűnik meg, körzetekre osztja a várost, kijelöli a pékeket és járkereskedőket és beosztja a lakókat.

Ha így sem lesz rend, a legszigorúbb büntetést kell alkalmazni, mert a mai időkben minden nehézségkeltés közönséges hazaárulás.

Nagyvárad Budapest külvárosainak jellegét öltötte magára

A felszólalásra dr. Heinrich Béla válaszolt. Kijelentette, hogy konkrét képet még nem tud adni, csak az évi jelentése elkészítése után.

A nagy halálozási aránynak elsősorban Nagyvárad szociális rétegződésének egészen különös volta az oka *Az ellátatlanok számát tekintve, a város Budapest külvárosainak jellegét öltötte magára.*

A romlások által leállított gyárak nagy proletártömeget hagytak megélhetés nélkül. A gyenge ellátás következtében legyeagult a szervezet. A gyermeknél ugyanez a helyzet.

Javulás csak a szociális helyzet feljavulása után várható.

Addig is az orvosi kar igyekszik a

lezjobb gyógyító munkát adni, igyekszik kiterjeszteni az egészségvédelmet, elmélyíteni, hogy különösen a gyermekhalandóságot szállíthassák le legalább az országos átlagra. A védőnők száma is kevés, márpedig az egészségvédelem már a gyermek születése előtt kezdődik. Még legalább hat védőnőre lenne szükség a jelenlegi hat mellé.

A bizottság felhatalmazta a főispánt és polgármestert, hogy legközelebbi pesti útjuk alkalmával szorgalmazza a védőnők számának felemelését, hogy mielőbb megkezdődhessenek az a munka, amely Nagyvárad elkerülését eredményezi arról a helyről, ahol jelenleg van.

Csökken a Magyar Norma bevétele

A polgármesteri jelentés a továbbiakban foglalkozik a Zeneiskola, sport, könyvtár decemberi életével. Majd bejelenti, hogy

a Magyar Normára 4530 P folyt be. Ezzel szemben a népkonyhán a szegények részére 25.288, az árvízkarosultak részére 960, összesen tehát 26.248 ebédet osztottak ki.

a segélyezett részére pedig 8000 pengőt utaltak ki...

Cipőjegyigénylés 4000 volt, kiadott a város 2997 jegyet. Javításra 5200 volt az igénylés, jóváhagytak 2393-at, mérték utáni lábbelikészítésre 2500

igénylés volt, ebből 1212-t hagytak jóvá.

A minisztérium 10 000 vagon fát utalt ki Nagyvárad részére, ebből eddig mindössze 6000 került leszállításra.

Ezután az egyes hivatalok jelentésére került sor. Az árvaszéki elnök hatalmas munkáról számolt be, amelyet a bizottság elismeréssel vett tudomásul.

A legdelekebb jelentés ezúttal a tanfelügyelő jelentése volt, ez szerint *a nagyváradi elemiiskolákban a zsidó növendékeket elkülönítik és külön tanteremben oktatják.*

A tisztiorvosi jelentés Nagyvárad fekete statisztikájáról

Nagy feltűnést és megdöbbenést keltett a tisztiorvos jelentése után elhangzó polgármesteri bejelentés.

A főorvosi jelentés szerint *Nagyváradon csökkent a születések és emelkedett a halálozások száma.*

Elve született 130 gyermek, ezzel szemben 132 haláleset történt.

A tisztiorvosok 906 szegény beteget

1942. január 12-én este 8 órakor a Református Kulturpalota (gr. Teleki Pál utca 27)

Zathureczky Ede hegedüestje

Zongorán kísér: Laurisin Miklós

Jegyelővétel: NEMZETI könyv- és papirkereskedésben Rákóczi-ut 9. — Telefon: 14-25.

Felhívás az ösztöndíjas főiskolásokhoz és középiskolásokhoz

Nagyvárad thj. város polgármestere a következő hirdetményt adta ki

Felhívom mindazon felsőiskolai és középiskolai hallgatókat, akik a 26.386—1941. számú határozatom alapján 1941—42. iskolai évben tanulmányi ösztöndíjban részesültek, hogy az előmenetelt igazoló bizonyítványt, vagy leckekönyvet — az ösztöndíj tovább folyósításának megszüntetése terhe mellett — a városháza II. emelet, 31-es számú szobájában (Közművelődési ügyosztály) nyújtsák be, 1942. január hó 25-ig bezárólag.

Tudomására hozom továbbá mindazon érdekelteknek, akik a jövőben az 1942. évi költségvetésben előirány-

zott tanulmányi ösztöndíjból részesülni akarnának, hogy kérelmeiket az alant megnevezett iratok kapcsán, fenti időtartamig, az említett hivatali helyiségben nyújtsák be.

Csatolandó iratok:

1. Helyhatósági bizonyítvány arról, hogy nagyváradi állandó lakos.
2. Szegénységi bizonyítvány.
3. Tanulmányi előmenetelt igazoló bizonyítvány.

A tanulmányi ösztöndíjjal kapcsolatos egyéb felvilágosításokat a fenti ügyosztály ad hivatalos órák alatt.

Nagyvárad, 1942. január 8.

Dr. Soós s. k.
polgármester.

Fontos megerősített várost foglaltak el Selangorban a japánok

Nyugatmalájban továbbra is vissza kellett vonulniok a brit csapatoknak. Öt délamerikai állam megszakítja diplomáciai kapcsolatait a tengelyhatalmakkal

Amszterdamból jelentik: (NTI) Mint az angol hírszolgálat Singaporeból jelenti, a brit főhadiszállás csütörtökön kiadott jelentése szerint Nyugatmalájban a brit csapatoknak továbbra is vissza kellett vonulniok, miután a japán gyalogságnak sikerült a brit védelmi vonalakba behatolniok. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) Mint a Maláji arcvonáról keletkezett jelentések hírül adják, a japán rohamcsapatok szerdán Selangorban elfoglaltak egy nagyobb megerősített várost és így módon Selangor tartományban egy magasabb, hadászati szempontból fontosabb állást megtrétek. Ezzel Selangor tartományban a hadműveletek igen kedvezően folynak a japán erők szempontjából. (MTI)

Bangkokból jelentik: (NTI) A bangkoki Times közli, hogy a japán repülőek az angol állások felett röpcédulákat szórtak le. A röpcédulák az ellenállás azonnali beszüntetését követelték, miután Malájföld sorsa már megpecsételődött. Felszólították a polgári lakosságot, hogy őrizze meg nyugalma. A japán repülőek kedden a johorei repülőter ellen intézett támadás során elpusztítottak tíz ellenséges repülőgépet. (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani) A japán csapatok a Maláji-félszigeten elfoglalták Kuala Lumpurt. A város lakosainak száma 120.000. Legnagyobb részük kínai. A város a Singapore—Rangoon vasutvonallal fekszik. Gyors fejlődését a kaucsuktermésnek köszönheti.

súlyesztettek egy hatezer tonás hajót és súlyosan megrongáltak egy másik hajót. Észak-Afrikában Sollum térségében élénk ellenséges tüzérségi tüzérlés folyt. Észak-Afrika többi arcvonalán semmi jelentős harciselekmény nem zajlott le. Légierőnk eredményesen folytatta Málta támadását. (MTI)

Rómából jelentik: (Stefani) Az olasz főhadiszállás 585. közleménye: A december 18-ra virradó éjjel az olasz haditengerészet néhány egysége behatolt Alexandria kikötőjébe és megtámadott két angol csatahajót. Most nyert megerősítést, hogy az egyik csatahajó súlyos sérüléseket szenvedett. Azt is sikerült megállapítani, hogy torpedóvető repülőgépeink által eltalált Phoebé angol cirkáló elsüllyedt. Cirenaika nyugati részén a heves számú akadályozza a hadműveleteket. Az ellenség nyomása fokozódik a Sollum és Halfaya körül lévő megerősített állásaink ellen. (MTI)

Napi 13 millióra emelkedtek Anglia hadikiadásai

Stockholmból jelentik: (NTI) Mint a Göteborg Posten londoni tudósítója jelenti, Anglia hadikiadásai napi 13 millió fontra emelkedtek. (MTI)

Helsinkiből jelentik: (NTI) Finnország világosan felismerte, hogy az angol és szovjet győzelem a finn szabadság és önállóság elvesztését jelentené — írja az egyik finn lap. — Azért Finnország sorsa elszakíthatatlanul a tengely győzelméhez van kötve. Egyedül ők biztosítják Finnország szabadságát és önállóságát. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Egyes brit gépeknek a megszállt területek főtértörténet berepülései során a német tüzérség Norvégiában megsemmisített egy brit gépet és német vadászok Franciaország felett lelőttek egy angol vadászgépet. (MTI)

Tokióból jelentik: (NTI) A császári főhadiszállás közli, hogy japán repülőgépek támadást intéztek Mindaladon repülőtere ellen. Hat ellenséges Spitfire gépet lelőttek. A japán gépek sértetlenül tértek vissza támaszpontjukra. (MTI)

Amerikában bevezetik a nyári időszámítást

Genfből jelentik: (NTI) Roosevelt elnök rendeletet irt alá alaszai órség létesítéséről. (MTI)

Washingtonból jelentik: Az Egyesült Államok kongresszusa javaslatot fogadott el, amely felhatalmazza az elnököt, hogy a nyári időszámítást vezesse be, azaz az órát egy órával előbbre igazítsa az elektromos arammal való takarékoskodás céljából. (MTI)

Washingtonból jelentik: (NTI) Az Egyesült Államok igazságügyminiszteriuma azzal a tervvel foglalkozik, hogy nyilvántartást állít össze az Egyesült

Államokkal ellenséges viszonyban lévő államoknak Amerikában tartozó állampolgáiról. (MTI)

Bernből jelentik: (Bud. Tud.) Buenosairesi jelentés szerint Chile és Peru külügyminiszterei Riodejaneiroba érkeztek. Híre jár, hogy Chile valószínűleg javaslatot terjeszt elő, amely azt tartalmazza, hogy Chile, Ecuador, Kolumbia, Venezuela és Panama elhatározta, hogy megszakítja a diplomáciai viszonyt a tengelyhatalmakkal. (MTI)

A Kormányzó kitüntette Keletmagyarország és Erdély felszabadítóit és az orosz front hős vezérét

Budapest, a Magyar Távirati Iroda jelenti: A Kormányzó Ur a Szovjet elleni hadművelet alkalmából elrendelte, hogy különös dicséret elismerésre a hadiszalag és a kardok egyidejű adományozásával tudtul adassék vitéz nemes Dálnoky Miklós Béla altábornagynak, hadtestének az ellenség előtt való eredményes vezetéseért; dicséret elismerése a hadiszalag és a kardok egyidejű adományozásával tudtul adassék nemes Zsedényi Zoltán vezérkari ezre-

desnek az ellenség előtt a hadműveletnek a vezetésében való eredményes közreműködéséért; különös dicséret elismerése tudtul adassék vitéz Barabás Emil nyugállományú altábornagynak, Keletmagyarország és Erdély egyrészenek a Magyar Szent Koronához történt visszacsatolás alkalmából az átlagos kötelességen túlterjedő munkásságával kifejtett kimagaslóan eredményes és különösen értékes teljesítményéért.

Egyiptom nem hajlandó fölvenni a diplomáciai kapcsolatokat a Szovjettel

Bernből jelentik: (Stefani) Roosevelt elnök a volt moszkvai amerikai nagykövetet Törökországba helyezte. Ez azt jelenti, hogy a középkeleti kérdésekben fontos döntéseket hozott. A volt ankarai nagykövetet Washingtonban tartotta és a középkeleti kérdések szakértőjévé nevezte ki. Ezáltal az Egyesült Államok és a Szovjetunió közt megoldandó kérdéseket Washingtonban *fitinóval* is meg lehet tárgyalni. (MTI)

Szófiából jelentik: (NTI) Szófiába érkezett jelentések szerint a londoni és a washingtoni kormány több hete felszólította az egyiptomi kormányt, hogy vegye fel a diplomáciai kapcsolatokat a Szovjetunióval. Az egyiptomi kormány elhatározta, hogy a gazdasági és kereskedelmi kapcsolatokat helyreállítja a Szovjetunióval, de a diplomáciai kapcsolatokat nem

volt hajlandó felvenni. (MTI)

Berlinből jelentik: (NTI) Illetékes német helyről közlik: Azokat a híreket, amelyek szerint Eden moszkvai tárgyalásait Törökország különös érdeklődéssel kísérte. Berlinben érthetőnek mondják, miután a Szovjetunió számára szánt szerepet Ankarában ismerik. Az a tény, hogy Európa délkeleti részét nem vették ki a Moszkva ellenőrzése alá juttatandó területek közül, valószínűvé teszi, hogy a brit külügyminiszter és Stalin tárgyalásain érintették a Dardanellák kérdését is. Ezért Berlinben érthetőnek tartják, hogy Törökországban az angol-szovjet egyezmény előzményeit nem tekintik jelentéktelennek és az abból adandó lehetőségeket vizsgálat alá veszik. — (MTI)

Magas kitüntetések kaptak a szerb felkelők elleni hadműveletek irányítói

Budapestről jelenti a MTI: A Kormányzó Ur Öfóméltósága a szerb felkelők elleni hadműveletek alkalmából a magyar érdemrend tisztí keresztjét dicsítményekkel és kardokkal adományozta nemes pocermai Georgievics Ödön törzskapitánynak, ezredének az ellenség előtt való eredményes vezetéseért, a magyar érdemrend lovagkeresztjét hadiszalaggal és kardokkal adományozta vitéz báró Willerding Rezső törzskapitánynak, osztályának az ellenség előtt való eredményes vezetéseért, egyben elrendelte, hogy ugyan ezen alkalomból dicséret elismerése a hadiszalag és a kardok egyidejű adományozásával tudtul adassék nemes Márkus Aurél, Juhász László II. és Fűke Andor kapitányoknak, továbbá Szabó István III. főhajónagynak az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért; dicséret elismerése újra tudtul adassék vitéz Homlok Sándor vezér-

kari ezredesnek, mint a berlini magyar követségre beosztott katonai és légi attasénak, Nyitó Ferenc hadiműszaki törzskari századosnak, mint a berlini katonai és légügyi attasé mellé beosztott légügyi szakközlegnek a keleti és erdélyi országrész visszacsatolása alkalmából az általános kötelesség teljesítésén túlterjedő munkásságukkal kifejtett kiváló és eredményes teljesítményükért.

Tovább folytatja véres veszteségekkel végződő támadásait a szovjet haderő

Berlinből jelentik: A Führer főhadiszállásáról közlik a NTI-vel. A véderő főparancsnoksága közli: Az ellenség a keleti arcvonal közepes és északi szakaszán súlyos és véres veszteséget szenvedve szerdán is megis-

mételte támadásait. Néhány helyen még folynak a harcok. A légierő eredményesen támadta a Feodozia kikötőjében lévő rakpart berendezéseit és a hajózási célpontokat. Német harcigépek a skót partok előtt nappal el-

Páctalja a keresztény ipact!

Magyar nyelvismereti tanfolyamot rendeznek a közhivatali alkalmazottak részére

Nagyvárad. Saját tud. A Város Népművelési Bizottsága a közhivatalok alkalmazottai részére zártkörű magyar nyelvi tanfolyamot rendez.

A Bizottságot az a felismerés vezeti, hogy a magyar nyelv helyesírás, nyelvhelyességi és kifejezőmódbeli szabályai és kérdései, — a felszabadult területen a 22 éves román uralom magyar szellemet elfojtó törekvései miatt — kevésbé, vagy alig ismeretesek. Ezt a felismerést támogatja az a tény is, hogy a csonka ország tudományos intézményei, elsősorban a Magyar Tudományos Akadémia az 1920-as években kezdték erőteljes nyelvtisztító és a magyar helyesírást új szabályokba foglaló tevékenységeiket. Valójában csak az utóbbi években alakultak ki a Magyar Tudományos Akadémia helyesírási szabályai, amelyek helyesírásunkban rendet és egységet teremtettek. A magyar helyesírás ez alapelvei tehát nemcsak azok számára mondanak újat, akik a 22 éves elnyomatás alatt — érthető okok miatt — ezekről nem tudhattak, hanem olyanok számára is, akik régebben végeztek középiskoláikat s a hivatalos helyesírást újításairól nem szerezhettek tudomást.

A magyar nyelvhelyességi mozgalom is, amely nyelvünkben az idegenszerűségtől és a homályos kifejezésektől való megtisztítást tűzte ki célul, erőteljesebb lendületet az 1920-as években nyert eredményeit, nézeteit ma már folyóiratok, bizonyos fokig a napilapok és a könyvek hirdetik.

A tanfolyam a legfontosabb nyelvhelyességi szabályok egybefogására és begyakorlására törekszik.

A városi Népművelési Bizottság ezen tanfolyamot az Állami Szent László Gimnáziumban rendezni folyó évi február 3-án kezdődik, tíz hétig tart, az előadások ideje kedd és péntek este 1-1 óra.

A tanfolyamra folyó hó 20-ig lehet beiratkozni a városi Népművelési Bizottság titkári hivatalában (Szilágyi Dezső-utca 26.) személyesen vagy levelezőlapon, a személyi adatok felsorolásával. Beíratási díj 1 P, tandíj 5 P. készkiadásokra.

A tanfolyamra beiratkozottaknak a népművelési titkári hivatal folyó évi január hó végén postán küld tájékoztatást.

Agyonlőttek egy szolgálatot teljesítő francia rendőrt

Párizsból jelentik: (NTI) A belügyminisztérium közli, hogy január 8-án a városi rendőrség egyik tisztjával merényletet követtek el egy francia rendőr ellen, aki a X. kerületben német gépkocsiszín előtt örködött. 3 golyó oly súlyosan találta, hogy a kórházban meghalt. A nyomozás a tettes kézrekerítésére eddig eredménytelen. Bard tengernagy, Párizs rendőrfőnöke és Puchet belügyminiszter megjelent a rendőr ravatalánál, ahol a belügyminiszter a becsületrend keresztjét adományozta a meggyilkoltaknak. (MTI)

Kávéházakban és vendéglőkben kérjük a **MAGYAR LAPOK**-at.

Az EMGE igazgatóválasztmányának ülése

Kolozsvárról jelentik: Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya tegnap délelőtt 10 órakor Majális-utcai székházában nagyfontosságú ülést tartott. Gróf Teleki Béla helyett, aki résztvett Joachim von Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter budapesti ünnepélyes fogadtatásán — Telegdy László ügyvezető alelnök elnökölt. Az igazgatóválasztmány tárgyalásain a következők vettek részt: dr. Balogh Vilmos miniszteri tanácsos, a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségének vezetője, dr. vitéz Biró Gyula gazd. akad. igazgató, Balogh László EMGE központi felügyelő, Biró Péter Somkerék, Borbély Kálmán Lompérd, Biró József Kolozsvár, Antal Dániel EMGE kirendeltségi vezető Dés, Diósi Géza dr. a Földhitelintézet erdélyi fiókjának vezetője, Dóry Lajos gazd. akad. r. tanár, EMGE ü. o. vezető Kolozsvár, Demeter Béla EMGE ü. o. vezető Kolozsvár, Erdélyi Elemér Marosvásárhely, Fejérváry Jenő Nagyiklód, Farkas Árpád gazd. akad. r. tanár Kolozsvár, Gaál Sándor EMGE kirendeltségi vezető Csikszere, Hatfaludy Ernő Kacsó, Kós Károly Sztána, Kozán Imre m. kir. gazdasági felügyelő Csikszere, Koppány Rezső EMGE kirendeltségi vezető Nagyvárad, báró Kemény Ferenc Malomfalva, Markovits Kálmán Inánd, Nagy Miklós EMGE ü. o. vezető

Nádudvary Sándor m. kir. vármegyei gazdasági felügyelő Marosvásárhely, Péter József Csikcsicsó, Szász István és Török Bálint EMGE igazgatók, Tüzes Bálint, továbbá Vita Sándor országgyűlési képviselő és Varga András Szentmihályfalva.

Napirenden a mozgalmi élet, az egyesületi ingatlanok helyzete, az őszi vetőmag és gazdasági gépek akciója, a silók, kukoricagörék és minta trágyatelepek építési segítése, a gyümölcstárolók, csomagolók és aszalók felépítésének helyzete; az 1942. évi EMGE tanfolyamok kérdése, az erdélyi nyerevénykötvény jegyzése, az Erdélyi Gazdák Magértékesítő Szövetkezetének működése — az EMGE érdekképviseleti tevékenysége, a terményértékesítési tájékoztató ügyosztály munkája, az olajmagvak termelő szakosztályának megalakítása és az EMGE Zöldmező ügyosztályának tevékenysége szerepeltek. A választmány ülésen Telegdy László, ügyvezető alelnök, Török Bálint és Szász István igazgató, Dóry Lajos, Nagy Miklós és Demeter Béla EMGE ügyosztály vezetőik adtak elő. A felhozott kérdések körül termékeny vita alakult ki.

Az ülést déli 1 órakor megszakították és ma folytatják Teleki Béla gróf elnökletével, aki pénteken reggel érkezett vissza Kolozsvárra.

Széleskörű tanügyi kinevezések és előléptetések

A Hivatalos Lap január 8-iki száma széleskörű tanügyi előléptetéseket és kinevezéseket közöl. A Kormányzó dr. Champier István, a nagyváradi premontrai gimnázium volt tanárának, ki jelenleg a rozsnyói premontrai gimnázium igazgatója, a tanügyi főtanácsos igazgatói címet adományozta; Horváth Lászlónak a nagyváradi református leánygimnázium tanárának gimnáziumi igazgatói címet adományozott; Hasznos Imre nagyváradi állami kereskedelmi leányiskolai igazgatót a VI. fizetési osztályba nevezték ki.

Dr. Istók László nagyváradi központi szolgálatra beosztott tanügyi segédfogalmazót tanügyi fogalmazóvá léptették elő.

Koháry Bélát (Nagyszalonta) áll. gimnáziumi segélydíjas tanárt rendes tanárrá kinevezték. Csernik József és Gnädik András (nagyváradi), Kelemen András (nagyszalontai), Beniczky Valéria, Lehmann Magdolna (nagyváradi) református leánygimnáziumhoz beosztott segélydíjas tanárokat rendes tanárokká kinevezték.

Jantyik János és Z. Nagy Margit nagyszalontai, ifj. Zsadányi Nagy Árpád, Seprődi László, Mihályi Bálint és Nyársapát Károly nagyváradi gimnáziumi segélydíjas tanárokat állami gimnáziumi helyettes tanárokká kinevezték. Madasné Vass Ilona nagyváradi leánygimnáziumi, dr. Kicsné Szöcs Erzsébet nagyszalontai állami gimnáziumi segélydíjas tanárt állami gimnáziumi helyettes tanárrá kinevezték. Dr. Szilágyiné Puskás Piroksa nagyváradi áll. tanítónőképzőintézet helyettes tanárt rendes tanárrá nevezték ki. Lukács László nagyváradi áll. tanítónőképzőintézet helyettes tanárt jelenle-

gi állomáshelyén ideiglenesen rendes tanárrá kinevezték.

Szepese Berta nagyváradi állami tanítónőképzőintézet, próbaszolgálatot teljesítő segélydíjas tanárt helyettes tanárrá kinevezték.

Z. Szabó László berettyóújfalui mezőgazdasági középiskolába tanári szolgálatra beosztott népiszkolai igazgató szaktanítót, Rác Gyula berettyóújfalui m. kir. állami mezőgazdasági középiskolai segélydíjas tanárt rendes tanárokká; Filep Endre berettyóújfalui állami iskolai polgári segélydíjas tanárt okleveles középiskolai tanárt az állami mezőgazdasági középiskola taneszményzetébe mezőgazdasági középiskolai helyettes tanárrá kinevezték.

Hubay Erzsébet nagyváradi áll. mezőgazdasági intézeti helyettes szaktanárnőt, Kegyes Klára nagyváradi állami mezőgazdasági intézeti próbaszolgálatra beosztott tanárt rendes szaktanítónővé kinevezték. Bátonyi Rezső (komádi) mezőgazdasági népiszkolai helyettes gazdasági szaktanítót állami gazdasági szaktanítónővé, Pülp Zoltán és Molnár Gábor (berettyóújfalui), Illyés Zoltán és Balla István (komádi) mezőgazdasági népiszkolába beosztott segélydíjas gazdasági szaktanítót helyettes szaktanítónővé kinevezték.

(Folytatjuk.)

Előléptetések és kinevezések a mezőgazdaságnál

A Hivatalos Lap január 8-iki száma közli, hogy a földművelésügyi miniszter Lahocsinszky Viktor (Nagyvárad) IX. fiz. osztályba sorolt m. kir. gazdasági felügyelőt a VIII. fiz. osztályba m. kir. gazdasági felügyelővé, dr. La-

katos Tibor (Nagyvárad) gazdasági segédfelügyelőt a VIII. fiz. osztályba sorolt m. kir. gazdasági felügyelővé; Szopkó Imre (Nagyvárad), Greiner Gyula (Berettyóújfalui) m. kir. gazdasági segédfelügyelőket m. kir. gazdasági felügyelőkké, vitéz Nemespányi Iván (Mezőkeresztes) okleveles mezőgazdát ideiglenes minőségű m. kir. gazdasági felügyelővé, Martos Géza (Nagyvárad), Horváth Dezső (Szalárd), Hesz István (Nagyvárad) m. kir. gazdasági gyakornokokat, Horváth László (Esztár), Körmeny Béla (Nagyvárad), okleveles gazdákat ideiglenes minőségű m. kir. gazdasági segédfelügyelőkké, Dobó Márton (Nagyvárad), okleveles gazdát ideiglenes minőségű m. kir. gazdasági gyakornokokká nevezte ki.

Lukács György a Szigligeti Társaságban

(Nagyvárad.) A Szigligeti Társulat csütörtökön délután tartotta első ülését a városi háza közgyűlési termében. Bevezetőt dr. Némethy Gyula kanonok elnök mondott. Válaszolt a társaság működését, majd meleg szavakkal üdvözölte az előadó vendégeket, különösen a város szülöttét, dr. Lukács György ny minisztert.

Dr. Lukács György először megindult hangon mondta el, mit jelent neki Nagyvárad, ahol született, ahol gyermekéveit töltötte s ahova egy sir láncolja. Azután „A Népszövetség, ahogy én megismertem” címen tartott lebilincselően érdekes előadást. A Népszövetséget azon a vitán keresztül mutatta be, amelyet Titulescuval folytatott az optánszörök idején.

Kertész János gróf Teleki Pálról az emberről, a tudósról és államférfiről rajzolt nagyszerű, éles képet.

A közönség lelkesen ünnepelte a két kiváló előadót.

Kibővítette a posta a nagyváradi telefonközpontot

(Nagyvárad.) A nagyváradi postai igazgatóság műszaki osztálya a megnövekedett telefonelőfizetők nagy számára való tekintettel elhatározta, hogy kibővíti a telefonautomata központot. Ezáltal 400 új állomást lehetséges bekapcsolni.

A nagyszabású munkával január folyamán elkészülnek s a kibővített központi hálózat február közepén működésbe kerül. Valamennyi manuális telefonállomás február végén négyzámjegyű hívószámot kap és ezek már az új telefonkönyvbe be lesznek iktatva.

Bajtársi összejövetel. Nagyvárad. Saját tud. Az Árpád Lovász Egyesület szokásos szombat esti összejövetelét a Szechenyi épületben 8 órai kezdettel tartja a Magyar Önvédelmi Szervezet szakaszának rendezésében.

Keresztény kereszténynél vásárol.

HIREK

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZILÁGYI DEZSŐ-UTCA 5 SZÁM.
 Telefon: 12—27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 30
 félre 15, egy óra 250 pengő
 Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

ÜLÉST TARTOTT A 36-OS HONVEDELMI BIZOTTSÁG. MTL: A 36 tagú országos honvédelmi bizottság csütörtökön délben ülést tartott, amelyen a kormány részéről a kereskedelmi miniszter vett részt. Az ülésen Simon Elemér előadó ismertette a tárgyalandó javaslat-tervezetet, amelyet a bizottság minden változtatás nélkül elfogadott.

SZERETETVENDÉGSÉG. Az evangélikus egyház régi gyámintézele most vasárnap 6 órakor az egyház nagytermében (iskolacélpület) önkéntes perselyadakozással szeretetvendégséget rendez szegényei ja-segélyezésére. A szeretetvendégség keretében *Mocskonyi Gabriella és Philippi Ernőné Chován „Magyar táncok” c. negykezes darabját zongorán Jajja előadja; Furka Béla éneklő fűrészen előadja Tóscsani „Szereád” és Pelősi „Eg lesek” c. dalát; Nosz Andor népdal Huszka-Pelősi „Szeptember végén” című dalát énekl.*

Közalkalmazott szülők figyelmébe! Az Országos Tisztviselői Betegsegélyezési Alap tagjainak 6—18 éves korú, gyenge, vérszegény, megerősítésre szoruló fiú- és leány iskolásgyermekéi részére a pénzügyminiszter svábhgyi iskolászanatoriumukban 70 helyet létesített. Tüdőbeteg iskolásgyermek a svábhgyi iskolászanatoriumokba nem vételnek fel. A beutalások február hó 1-től június hó 30-ig történnek. A február hó 1-re megüresedett helyekre a kérvények január hó 15-ig adandók be a Magyar Iskolászanatoriumi Egyesület központi irodájába, Budapest VIII., Sándor-u. 26. A kérvényhez mellékelni kell az OTBA körzeti orvos javaslatával kitöltött 1-es számú klinikai beutató lapot, s a legutolsó iskolai bizonyítvány másolatát. A felvett növendékek az iskolászanatoriumban vizsgáznak és államérvényes bizonyítványt nyernek. A szentcsehárdi iskolai jellegű tudógyógyintézetben az egész év folyamán van felvétel, ugyancsak az OTBA körzeti orvosnak a 3-as számú Beutató lapon kitöltött javaslatára. Az érdeklődő szülőknek felvilágosítást nyújt és képes tájékoztatást küld az egyesület központi irodája, Budapest VIII., Sándor-u. 26. Telefon 131—583.

A NEPMŰVELÉSI SZÍNHÁZI ELŐADÁSOK során január 12-én, hétfőn a *Gárdahadnagy* című operett kerül bemutatásra Kedvezményes jegyek egységes áron a Népművelési Titkári Hivatalban, hétfőn este a színházi pénztárnál csak rendes árban válthatók. A városi Népművelési Titkári Hivatal új helyiségbe költözött a Szilágyi Dezső-utca 26. szám alatt lévő állami épületbe. Új telefonszáma január 11-étől, vasárnaptól kezdve 24—88.

Felhívás. A nagyváradi ügyvéd kamara felhívja azon tagjait, akik 1941. évben esedékessé vált 40 pengő tagdíjjal és 130 pengő ügyvédi gyámintézeti járulékkal hátralékban vannak, ezt haladéktalanul egyenlítsék ki, különben az ügyvédi-rendtartás 39 paragrafusai szerint önkormányzati részvételi jogukat elvesztik.

MEGALAKULT AZ ERDÉLYI MAGYAR TANÍTÓEGYESÜLET. Kolozsvárról jelenti a MTL: Az erdélyi részek népiskolai tanítói Kís Károly tanügyi főtanácsos elnöklése alatt megalakították az Erdélyi Magyar Tanítóság Egyesületét. A megalakulás után üdvözlő táviratot küldtek a kormányzó urnak.

Elfogták a 4000 pengős betörés tolvaját. Nagyvárad. Saját tud. Tikász Gyula Aradi-ut 17. szám alatt lakó pékmestert az elmúlt hét szombatján felkereste Szabó József állítólagos aradi menekült és munkát kért. Tikász teljesítette a kérést, sőt hálást is adott neki. Vasárnapra virradóra Tikász arra ébredt, hogy Szabó eltűnt s vele együtt eltűnt egy láda is, amelyben 4000 pengő készpénz volt. Azonnal jelentést tett a rendőrségnek. A bevezetett nyomozás megállapította, hogy Szabó a ládát a kaszárnya előtt feltörte s a pénzt magához vette. Rádiókörözést adtak ki ellene s a Kolozsvári rendőrség tegnap értesítette a nagyváradi kapitányt, hogy Szabó Józsefet elfogták Szabót szombaton szállítják át Nagyváradra.

REMÉNYTELEN AZ ÖNGYILKOS SZERELŐ ÁLLAPOTA. Nagyvárad. Saját tud. Jelentették, hogy szerdán éjjel Kovács Géza 28 éves szerelő saját maga készítette revolvérével fejbélte magát és súlyosan sérült állapotban a közkórházba szállították. Az öngyilkos fiatalember állapota csütörtökön az éjszakai órákban sem javult és még mindig eszméletlenül fekszik. Felgyógyulásához nincs sok remény.

Hirdetmény. Az érdekeltek tudomására hozzuk, hogy f. hó 12-én d. e. 10 órakor a köztisztasági fuvartelepen (Kaszárnya-tér 17.) Nagyvárad thj. város köztisztasági üzem loállományából kislejtett 10 darab lovat nyilvános árverésen eladunk.

HIRDETMEY. Nagyvárad város polgármestere az alábbi hirdményt adta ki: Felhívom a figyelmet arra, hogy mindazok a gépjárműtulajdonosok, gépjármű birtokosok és megbízottak, kiknek tulajdonában birtokában, illetve megőrzésében román rendszámú vagy rendszám nélküli (magyar forgalmi rendszámmal még el nem látott) gépjáromű van, gépjárműveiket a helybeli rendőrkapitányságnál (földszint 35 szám) a legközelebbi időben be kell, de legkésőbb 1942. évi január hó 20-ig, minden nap délelőtt 9—13 órák között megsejmlélés és nyilvántartásbavétel céljából mutassák be. Aki jelen rendelkezésemnek nem tesz eleget, kihágás követ el és a fennálló törvények értelmében fog megbüntetettetni. Nagyvárad, 1942. évi január hó 7-én. Dr. Soós István, polgármester.

Adományok. Özv. Pap Domkosné (Uzon) 10 P, Molnár Lázár plébános (Csikszentimre) 4 pengőt küldött a Garra-család részére. Rendeltetési helyére juttatjuk.

A BAROSS NŐI TABOR folyó hó 11-én fél 11 órakor a Szigliget színházban kezdődő magyar és divatruhá bemutatójára jegyek kaphatók a Pannónia kávéházban. Baross Szövegségben és 11-én a színház pénztáránál 9 órától a bemutató megkezdéséig.

Aknákat sodort a feketetengeri vihar bolgár és török partokra. Szófia-ból jelenti az OFI: Szófiába érkezett jelentések szerint a Fekete tengeren dühöngő vihar ign sok aknát sodort a bolgár és török partra. Emiatt veszélyessé vált a partmenti hajózási forgalom (MTI)

Korona filmszínházban
 Pénteken utoljára: **PACSI RTA**
 Szombattól: **Néma kolostor**

SZELHÁMOSOK KERESIK FEL A NYUGDIJASOKAT A HONVÉD-ADAKOZÁSSAL KAPCSOLATBAN. Nagyvárad. Saját tud. Az egész magyar közvélemény elismerését váltotta ki a nagyváradi nyugdíjasok nemes gesztusa, hogy felemelt nyugdíjuk bizonyos százalékát a honvedek számára fizetik be. Az adakozók egyrészt már felsoroltuk Megtudtuk azonban, hogy lelkiismeretlen egyének visszaélnék a nyugdíjasok adakozó készségével. A napokban ismeretlen hölgy keresett fel egy idősebb nyugdíjas házaspárt és figyelmeztelte őket, hogy nevük még nem jelent meg az újságban, nem adtak a honvedeknek semmit. Önmagát gyűjtőnek adta ki és felszólította az idő nyugdíjast adakozásra aki természetesen kitért a kérés elől, mert adományát már befizette szerkesztőségünkhöz. Ezzel a felábrító esettel kapcsolatban közöljük az adakozó nyugdíjasokkal, hogy senkit sem bíztak meg gyűjtéssel. Adományokat továbbra is csak szerkesztőségünkhöz lehet beadni. Az adakozók nevét időnként közöljük. Ha valaki a fenti módon jelentkezik, azonnal adják át a rendőrök.

A hóvihar elzárta a világtól egy spanyolországi expresszvonatot. Madridból jelenti. (OFI) A pireneusi-félszigeten a legutóbbi 24 órában, csak fokozódott a hideg. A hóviharok mindenfelé nagy kárt okoztak. Sok helyen a farkasok a hegyekből lejöttek a lakott telepek közelébe. Ralona mellett az expresszvonat szerda este óta vesztegel. A kiküldött mentő segélyvonatoknak mind-egyedni nem sikerült az expresszvonatig eljutni. (MTI)

HUSZONHET SZINTÁRSULAT MŰKÖDIK A VIDEKEN. Kevesen tudják, hogy Magyarországon huszonhét vidéki szintársulat működik. A társulatok jelenlegi állomáshelyei a következők: Antal Lajos: Kiskőrös. Balogh László: Kiskunhalas. Batyán Kálmán: Nagyberceza. Csér József: Siklós. Földessy Géza: Miskolc. Galletta Ferenc: Győr. Homokay Pál: Szentés. Háromy Aladár: Nagyszalonta. Hlatky László: Párkány. Inke Rezső: Szatmárnémeti. Vitéz Jakabffy Dezső: Pécs. Kardoss Geza: Szeged. Károlyi János: Körömpöd. Kőszegi Géza: Szekesfehervár. Krémer Ferenc: Kiskunfélegyháza. Karsay Zoltán: Csepreg. Nádassy József: Óbacea. Putnik Bálint: Nagyvárad. Sarkady Gusztáv: Tasnád. Szalay Károly: Keekemet. Szabó Hangya Márton: Beszterce. Tóváry Pál: Tiszaföldvár. Vitéz Tolnay Andor: Kassa. Thuróczy Gyula: Kézdivásárhely. Unger István: Debrecen. Ujváry Árpád: Nagymagyar. Vértés Károly: Komárom.

A városi Népművelési Titkári Hivatal új helyisége. Nagyvárad. Saját tud. A városi Népművelési Titkári Hivatal új helyiségébe, a Szilágyi Dezső-utca 26. szám alatti állami épületbe költözött. A népművelési színházi előadások jegyei is itt válthatók. A városi népművelési titkárság új telefonszáma január 11-étől, vasárnaptól kezdve 2488.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Pál Gábor lemondott a Csiki Magánjavak gondnokságáról

A Magyar Tudósító jelenti Csikszereváról: A Csiki Magánjavak ideiglenes igazgatótanácsa Ábrahám József dr. alispán elnöklésével alakuló ülést tartott Pál Gábor országgyűlési képviselő már előzetesen Csikvármegye közgyűlésén bejelentette, hogy nem csiki származású és mivel a vagyon kizárólag csiki székely katonacsaládok leszármazottainak a tulajdona, összeférhetetlenséget lát fennforogni és megbízatásáról, mint a vagyon kinevezett gondnoka lemond a vagyon igazgatótanácsának ülésén elhatározták, hogy a vagyonkezelés gyakorlati keresztülvitele érdekében egységes eljárást vezetnek be és ennek az előkészítésére öttágu bizottságot küldtek ki, amelynek Pál Gábor országgyűlési képviselő is tagja, mivel lemondását a törvényhatósági közgyűlés visszautasította. Az öttágu bizottság a vagyon felügyeletével megbízott vallás- és közoktatásügyi, valamint földművelésügyi miniszterhez előterjesztést tett a Csiki Magánjavak rendezéséről.

Kinevezték az OTBA szakorvosokat

A m. kir. pénzügyminiszterium 5215-1941. III. b. számú rendeletében a nagyváradi OTBA kerület szakorvosi teendőinek ellátására az alábbi szakorvosok nyertek megbízást:

- 1. Belgyógyászat:** Dr. Középpessy László főorvos, rendel. — ünneppapok és szombat kivételével — minden délután fél 4—5 között, Rákóczi-ut 10-a alatt.
  - 2. Bőrgyógyászat:** dr. Baranyai Lajos szakorvos, rendel minden hétköznap délután 3—4 között, Hitler Adolf-utca 11. szám alatt.
  - 3. Fül-, orr-, gége:** dr. Kassay Dezső egy. m. tanár, rendel minden hétköznap délelőtt 10—11 között a közkórházban.
  - 4. Gyermekgyógyászat:** dr. Penkert Mihály egy. m. tanár, rendel ünneppapok és szombat kivételével minden délután 5—6 között a gyermekkórházban (Stareveszky-u. 5.)
  - 5. Röntgen:** dr. Rencz Antal főorvos, rendel minden hétfőn, szerda és péntek délelőtt a közkórházban.
  - 6. Sebészet:** dr. Krüger Viktor operateur, rendel minden hétköznap délután 4—5 között a Szent József kórházban (Balassa-tér 2.)
  - 7. Szemészet:** dr. Schmidt Jenő egy. m. tanár, rendel — ünneppapok és szombat kivételével — minden délután fél 4—5 között a közkórházban.
  - 8. Szülészet és nőgyógyászat:** dr. Fekete Károly főorvos, rendel minden hétköznap délután 3—4 között, Szilágyi Dezső-utca 7. szám alatt.
- Körzeti orvosi utalvánnyal bármely OTBA igényjogosult családtag, ill. családtag felkeresheti a szakorvosokat.

Színház-Művészet

Beszélgetés Zathurecky Ede világhírű hegedűművésszel

Budapest, január 7. Zathurecky Ede nagyváradi hangversenye nagy eseménye lesz a nagyváradi zenei életnek. Talán soha sem vásároltak olyan tömegesen elővételben annyi hangversenyjegyet, mint a hétfő esti koncertre. S nem vártak ennyi szeretettel, ilyen felfokozott érdeklődéssel művészt, mint a világhírű magyar muzsikust.

Zathurecky Ede pályafutása az egész magyar közvélemény előtt ismeretes. Már több mint 25 éve hangversenyez, bejárta egész Európát, Északamerikát és mindenütt sikert sikerre halmozott.

Nagyváradi hangversenye alkalmából felkerestük a művészt budapesti lakásán és megkérdeztük.

Volt-e már Erdélyben és ha igen, mik voltak az impressziók.

— A felszabadulás után alkalmam volt egy nagyobb körűt tenni Erdélyben és ezalkalommal Váradon is töltöttem egy pár órát. Jóllehet, hogy sok évet töltöttem a felvidéken és főképpen Kassán, mégis felejthetetlen élmény volt számomra az erdélyi kirándulás. A királyhágói úton, úgy gondolom nem túlzok, vétekszik a svájci, vagy északolaszországi legszébb tájakkal.

Megkérdeztük a művészt, hangversenyezett-e már Erdélyben a felszabadulás óta.

— Igen, November 8-án volt Kolozsváron az első erdélyi hangversenym, Közép-Európa egyik legszebb hangversenytermében zsúfolt nézőtér előtt. Művészi pályafutásom alatt sok ünnepségen volt részem, de a kolozsvári mindig felejthetetlen marad számomra.

Remélem, hogy nagyváradi első hangversenym úgy a hallgatóság, mint számomra szép emlék marad.

Tanítványairól beszélt ezután. Mint mondja, nem szívesen említi neveket az újak közül, de a már jól ismerlek közül, mint nagyon tehetségeset említi meg Lengyel Gabriellát, Albert Ferencet, Zöldi Sándort és Virovay Róbertet.

Egyébként Zathurecky Ede nek igen sok erdélyi tanítványa is van, akik közül nem egy feltétlenül nagy ígérete a jövő zenei életének.

Azután világhírű életének kedvesebb epizódjai felől kérdezősködtünk. — Nem nagyon szeretem az ilyesmit kitergetni, — feleli de végül mégis csak részánja magát.

Márciusban voltam olasz körúton utoljára, már a háborús Olaszországban. Tizenhét hangverseny megkötésére szűlt a szerződésem s az első Milánóban kellett volna adnom. A vizumot csak az utolsó percben tudtam megkapni, úgy hogy késésem miatt a milánói koncertet elhalasztották. Milánóból Velencébe utaztunk, ahol már javában hirdették a hangversenymet. Nagyon kevés pénz, mindössze 200 lírát vittem magammal, hiszen a hangversenyek honoráriumára számítottam, úgy hogy nem is volt szükségem pénzre. Első velencei napomon sétára indultam és elkezdtem vásárolni. Lassan úgy 2500 líra árát vásároltam össze. Azt mondtam a hotel portásának, hogy tizessen ki mindent.

Mikor elérkezett az este, elindultam a hangversenyterem felé. Ve-

lencében a háború miatt megszüntették a motorcsónak-járatot, úgy hogy vaporettok — kis gőzhajók — szállítják az embereket. Féltékenykedtem az embereket. Féltékenykedtem az embereket. Féltékenykedtem az embereket.

Nem baj, — gondoltam — 10 perc múlva jön a következő. Eltelik 10, 15 perc s a vaporettó nem jön.

Kiderült, hogy szénhiány miatt lecsökkentették a járatsűrűséget, úgy hogy a következő vaporettó csak 8 órakor volt esedékes. Gondoltam, hogy 10 percet kések. Talán ez még meg lehet bocsátani. Nyolc órakor csakugyan befutott a vaporettó.

Tíz percnyi utazás után egyszerűre pokoli üvöltéssel megszólaltak a

légvédelmi szirénák. A vaporettó befordult a legközelebbi óvóhely felé s a vak sötétségben hegedűmmel együtt engem is letuszkoltak egy óvóhelyre.

Csakugyan angol gépek zúgtak el a város fölött. Bomba nem esett le, én azonban nem is a légítámadáson gondolkodtam, hanem a jogi követelményeken lörtem a fejem. Mi lesz, ha nem tudom megtartani a hangversenyt és nekem annyi pénzem sincs, hogy innen elutazzam. Így telt el egy félóra, egy óra, másfélóra. Végre kimehetünk. Rohantam az első telefonállomásig és felhívtam a hangversenytermet. Kiderült, hogy a közönséget is éppen most engedték vissza az óvóhelyről és várnak.

Szaladtam hangversenyezni. Éjjel után egy órakor még játsoltam olyan lelkes közönség előtt, mint ritkán.

Zathurecky Ede hétfői hangversenyn is bizonyára ilyen lelkes lesz a hangulat. És még csak nem is lesz előtte légítámadás.

Sigmund Lajos.

Tüntetéssel tiltakozott Nagyvárad keresztény közönsége Maróth Annie szereplése ellen

Nagyvárad keresztény magyar közönsége hiába emelte fel tiltakozó szavát: Maróth Annie zsidó előadónó szavalóestjét mégis megtartották esütőfőként a Szigligeti Színházban. A közönség ez alkalommal is megtöltötte a színházat, mert a rendezőségnek gondja volt arra, hogy a zsidóság körében előre elhelyezze a jegyket. Voltak azonban keresztények is a közönség soraiban, akiket a társszereplőnek Pataki Jenőnek, a Nemzeti Színház művésznének a neve vonzott a színházba.

Már a délután folyamán elterjedt a hír a városban, hogy a keresztény közönség ünnepélyes, de hathatós formában kifejezést óhajtat a szavalóest folyamán amiatti megütközésének, hogy Maróth Annie, — akinek hónapokkal ezelőtt rendezett szavalóestje az előadásra került versek célzatos összeválogatásával zsidó nemzeti tüntetésre adott alkalmat, — ismét odamerészkedett a rivalda fényébe Nagyváradon. Ezért erős rendőrségi kirendeltség szállotta meg a színházat.

Az előadóművészhöz és a nagyváradi szerepléshez esőkönyvösen ragaszkodó fiatal hölgy szavalóestjét Nadányi Zoltán vármegyei levéltárnok neu-

raszteniás idegességgel előadott prólogusa vezette be. A teheiséges költő a ritimikus világába igyekezett atkalauzolni a közönséget egy remek Mécs-költeményre emlékeztető elmélkedéssel, amelyben többek között megállapította, hogy a való élet és a költészet világa között nincs is olyan nagy különbség, mert hiszen ritmus van még „a levek kanalizálásában is...“ A közönség gyakori orrfuvással és szüntelen köhögéssel adott kifejezést nem-tetszésének.

Azután szétnyílt a függöny s Maróth Annie nagyváradi előadónó és Pataki Jenő, a budapesti Nemzeti Színház kiváló művésze állt a közönség előtt. Talány marad, hogy a Nemzeti Színház tagja miért lépett ebbe a politikai és művészi szempontból egyaránt súlyosan kifogásolható verselőadói közösségbe... Felváltva adtak elő modern verseket s a kontraszt, ami a nagyváradi hölgy verszegény nyafogása és a fővárosi művész erőteljes, zengő és mélyen átélte vers-interpretálása között szembeötlött, minden előtét ellenére is kedvezően hangolta a közönséget Pataki Jenő iránt. S ebből eleinte az elnézés alamizsna-morzási hullottak Maróth Annie személyére és teljesítményére is.

A Himnuszt énekli és a Kormányzót élteti a keresztény közönség

De midőn a nagyváradi előadónó egyedül jelent meg a lámpák előtt, hogy Babits, Tóth Árpád és Ady verseket mondjon el, már megváltozott a hangulat. A keresztény hallgatóság széksoraiból heves ellenérzés áradt a színpad felé, ami a vihar előtti csend feszültségével töltötte meg az egész épületet. S mikor Maróth Annie egy izléstelenül alkalmazott zenei bevezető után Ady karácsonyi versét kezdte szavalni a tüntetés szakította félbe előadását. A keresztény közönség elénekelt a Himnuszt, majd a Kormányzót, Hitleri, Ribbentropot és a magyar hadsereget éltette. Az előadónó megkövülten állt, amíg a függöny le nem ereszkedett.

A rendőrség ekkor kiűrtette az állóhelyet, ahol a tüntetők zömét sejtette. A kitessékeltek méltatlankodva hagyták el helyüket. Ilyen kiáltások hallatszottak: „A zsidónak szabad ittmaradnia?“. „Ki a zsidókkal!“ De ellenszegülés nem történt.

Az incidens alatt nagy riadalom támadt a zsidók között, de a rendőrség erőlyes fellépésére megnyugodtak és csak kevesen hagyták el a nézőteret. A keresztény közönség nagyrésze azonban szolidaritást vállalt az eltávozottakkal és sok páholy és földszinti ülés kiürült.

Ezután zavartalanul folyt az előadás. De Maróth Annie többé nem mert egyedül megjelenni a színpadon. Egyé-

ni számai elmaradtak. A közönség nem érezte megrövidítettnek magát. — Maróth Annie oly tehetségtelen előadónőnek bizonyult, hogy az ember ámulva kérde: érdemes volt ezért a kötelesség-telenül irodalmi műveltségre valló, de teljességgel művésziellen teljesítményért szembehelyezkedni a keresztény magyar közhangulattal?

A rendőrség egyébként három tüntető előállított, de kihallgatásuk után még az est folyamán elbocsátotta őket.

Színház iroda közleményei:

HETI MŰSOR:

Péntek este: **Három a kislány.**
Szombat este: **Három a kislány.**
Vasárnap este: **Három a kislány.**

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Öltözködni jól és olcsón csak Molnár használt férfiruha üzletéből lehet. — Bemer tér 1. (udvarban). Magas árakat fizetek használt ruhákért. 810

Aranyat, briliánst, ezüstöt magas áron veszek órát, akszert, javítok. — Svente István ékszerész, Rakóczi ut 19.

Compressor betonfúrókkal teljesen uzemkes eladó vagy berbeadó. — Cim: Autóbusz Garázs, Kapisztrán-tér 18. 878

Jól bevezetett vendéglőt megvételre keresek február 1-re. Cim: Csáky-utca 42. szám.

Különvétel

Jól bevezetett biztos megelhetőse jövedelmező fűszer és csemege üzlet főútvonalon azonnal átadó. Cim: a kiadóban. 875

Tisztviselő abonoma ebéd, vacsora olcsón Mátyás étteremben, Szilágyi D. utca 5. 835

Kitűnő házikoszt olcsón kapható. — Mátyás étterem, Szilágyi Dezső-u. 5.

Állást nyee

Kőművest keres itteni iparvállalat azonnali belépésre. Ajánlatok a kiadóban leadandók „Önálló” jellegre. 880

Önálló munkakört ellátó, gyakorlati bűrő tisztviselőt felvesznek az Országos Mezői Jelentkezés a tüzoltó-latkanyaban. 879

Műszaki rajzok és felírások készítéséhez ügyeskező rajzoló felvesszünk. Ajánlatok fizetésig igény megjelölésével és próbarajzzal Nagyvárad 1. — Postafiók 131. címre küldendők. 876

Gyakorlott, megbízható, keresztény vaskereskedő segédekét és segélnöket azonnali belépésre keresünk. Ajánlatok közvetlenül hozzánk küldendők. Haracsok Vilmos Utóda, vasnagykereskedők. 877

Kerékgyártót keres itteni iparvállalat azonnali belépésre. Ajánlatok a kiadóban leadandók „Szakember” jellegre. 881

16 éves fiut kosztal, fix fizetéssel újságárusításra felvesz Hőgye, pénzügy előtti pavilon. 851

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

Fő- és felelőszerkesztő: Dr. Paál Árpád. Felelős kiadó: Dr. Scheffler Ferenc, a Szent László-nyomda RT igazgatója.

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.